

Dosarul nr. 2r-732/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (I. Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai și V. Mihaila)

DECIZIE

22 august 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Alexandr Stanev,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Stanev Alexandr cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, cu restituirea cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 17 ianuarie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la încasarea datoriei, exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din cererea de chemare în judecată.

A solicitat reclamanta exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea în posesiunea Societății cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” bunul ipotecat, aparce aparține cu drept de proprietate lui Stanev Alexandr, pentru comercializarea și stingerea datoriei pe contractul de împrumut nr.0438/C din 19 februarie 2015, cu evacuarea silită a lui Stanev Alexandr, împreună cu alte persoane și a bunurilor acestora din apartamentul menționat. Totodată s-a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 32 373,29 lei.

Prin hotărârea din 04 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă.

S-a dispus transmiterea în posesiunea Societății cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” bunul ipotecat, apartamentul xxxxxxxxxx ce aparține cu drept de

proprietate lui Stanev Uexandr, pentru comercializare și stingerea datoriei pe contractul de împrumut nr.0438/C din 19 februarie 2015, cu evacuarea silită a lui Stanev Alexandr, împreună cu alte persoane și a bunurilor acestora din apartamentul menționat.

S-a dispus încasarea din contul lui Stanev Alexandr, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest”, cheltuielile de judecată, ce rezultă din achitarea taxei de stat în sumă de 26 223,29 lei, cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 150 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 6000 lei, iar în total 32 373,29 lei (f.d. 79, 146-151).

La 23 august 2017, Alexandr Stanev a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Alexandr Stanev cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Stanev Alexandr, acordându-i-se termen de 18 zile din data emiterii încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 19 667,5 lei (f.d. 209).

La 09 iulie 2018, Alexandr Stanev a prezentat instanței de apel dovada achitării taxei de stat în mărime de 5000 lei, totodată solicitând scutirea de la restul plății taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, motivând prin faptul că toate conturile sale bancare sunt blocate de către executorul judecătoresc și nu are acces la ele.

Prin încheierea din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Stanev Alexandr cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Stanev Alexandr (f.d. 223).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 27 iulie 2018 Stanev Alexandr a contestat-o cu recurs, solicitând casarea încheierii recurate, cu soluționarea problemei în fond.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Astfel, s-a menționat că Curtea de Apel Chișinău examinând solicitarea de scutire de la plata taxei de stat, nu a luat în considerație probele anexate în acest sens, care demonstrează imposibilitatea achitării taxei de stat pentru declararea apelului.

În conformitate cu art.425 din Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2018, în adresa părților a fost expediată copia încheierii recurate (f.d.229), însă la dosar nu sunt atașate probe care să confirme data recepționării de către recurent a copiei încheierii contestate cu recurs.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din materialele dosarului s-a constatat că prin hotărârea din 04 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă.

Ulterior, la 23 august 2017, Alexandr Stanev a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, iar prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Alexandr Stanev cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i-se apelantului termen de 18 zile din data emiterii încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 19 667,5 lei.

La 09 iulie 2018, Alexandr Stanev a prezentat instanței de apel dovada achitării parțiale a taxei de stat pentru declararea apelului în sumă de 5000 lei, solicitând repetat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, în legătură cu faptul că toate conturile sale bancare sunt blocate de către executorul judecătoresc și nu are acces la ele.

Prin încheierea din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea lui Stanev Alexandr cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului a fost respinsă și restituită cererea de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu probele anexate de către recurentul-apelant în sensul scutirii de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, consideră oportun de a reliefa prevederile art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă care statuează expres că în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Instanța de recurs punctează că în dispoziția normei de drept procedural citate, legiuitorul a lăsat instanței de judecată prerogativa de a decide asupra necesității scutirii integrale sau parțiale a persoanei fizice sau juridice de la plata taxei de stat, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens.

Recurent Alexandr Stanev în confirmarea imposibilității achitării taxei de stat pentru depunerea apelului, a prezentat la dosar extrasul de pe contul deținut la Societatea pe Acțiuni „Victoriabank” și extrasul deținut la Societatea pe Acțiuni „MoldovaAgroindbank” (f.d.216-219).

Astfel, instanța de recurs reține că din actele anexate la dosar, rezultă cert

faptul că conturile bancare deținute de recurentul-apelant Alexandr Stanev la instituțiile financiare enunțate, au fost blocate prin ordinul incaso nr.291 a executorului judecătoresc, Guțu Svetlana (f.d.216, verso).

Acțiunile executorului judecătoresc au fost demarate ca urmare a parvenirii documentului executori emis în baza hotărârii din 04 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (f.d.97).

Prin urmare, este evident că Alexandr Stanev nu poate avea acces la conturile bancare unde este depus lunar salariul obținut din activitatea desfășurată la Spitalul de Urgență și bursa de studii.

Totuși, în condițiile create și constatate de instanța de recurs, recurentul-apelant a achitat parțial taxa de stat în cuantum substanțial de 5000 lei (f.d.214).

În aceste condiții, Colegiul menționează că este neîntemeiată poziția instanței de apel prin care a dispus restituirea cererii de apel depuse de Alexandr Stanev, pe motiv că nu a fost achitată integral taxa de stat pentru declararea apelului în sumă de 19 667,5 lei or, actele anexate la dosar, permit instanței de recurs de a concluziona despre posibilitatea scutirii parțiale a apelantului-recurent Alexandr Stanev de la plata taxei de stat pentru declarare apelului, în situația redată de recurent când este lipsit de surse financiare, achitarea integrală a sumei taxei de stat calculate de 19 667,5 lei fiind imposibilă.

În acest sens, instanța de recurs menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă (cauza Clinov contra Moldovei, Tudor-Comerț contra Moldovei, Teltronic-CATV contra Poloniei) a statuat că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un cuantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare.

Curtea Europeană a arătat că în toate cazurile, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii cuantumului acestei sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară.

Dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Limitările invocate sunt compatibile cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44).

Prin urmare, Colegiul punctează asupra faptului că instanța de apel nu a ținut cont de noțiunea de raport rezonabil de proporționalitate, atunci cînd a dispus restituirea cererii de apel depuse de Alexandr Stanev, pe motiv că nu a fost achitată integral taxa de stat pentru declararea apelului în sumă de 19 667,5 lei, neluînd în considerație faptul că recurentul-apelant a achitat parțial taxa de stat în cuantum de semnificativ de 5000 lei, cu toate că conturile bancare în care sunt depuse lunar salariul obținut din activitatea desfășurată la Spitalul de Urgență și bursa de studii, sunt blocate.

Astfel, cele invocate reliefează o disproporționalitate clară admisă de instanță în raportul reclamant-pîrît în sensul elucidării corecte a situației ce ține de achitarea taxei de stat.

În consecință, întru respectarea principiului egalității armelor și a dreptului la un proces echitabil, instanța de recurs concluzionează despre necesitatea casării încheierii din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, și a scuti parțial apelantul-recurent Alexandr Stanev de la plata taxei de stat pentru declararea apelului în sumă de 14 667,5 lei cu remiterea cauzei pentru judecarea apelului în Curtea de Apel Chișinău.

Colegiul conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Astfel, ținând cont de faptul că concluzia instanței de apel exprimată în încheierea din 12 iulie 2018 este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea recurată, a admite cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului și a restitui cauza pentru judecarea apelului în instanța de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Alexandr Stanev.

Se casează încheierea din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărîri sub formă de încheiere prin care:

Se admite cererea înaintată de către Alexandr Stanev cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, pentru declararea apelului.

Se scutește parțial Alexandr Stanev de la plata taxei de stat pentru declararea apelului în mărime de 14 667,5 lei.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kirsan-Invest” împotriva lui Andrei Dumbrava și Alexandr Stanev cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și încasarea cheltuielilor de judecată, se remite în instanța de apel – Curtea de apel Chișinău, pentru judecarea apelului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh